

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

46-та НАУКОВО-ПРАКТИЧНА, МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Модель підготовки фахових молодших
бакалаврів та система формування
професійних компетенцій випускника закладу
фахової передвищої освіти в сучасних умовах»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2022

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова: Іванова Лілія Вікторівна	Директор Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ, к.т.н. – голова оргкомітету
Заступник голови (координатор): Коваленко Аатолій Володимирович	Зав. НМК ЗЯО Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ, заслужений вчитель України – заступник голови
Члени оргкомітету: Уманська Валентина Іванівна	Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ
Беркань Ігор Володимирович	Заступник директора з навчально-виробничої роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ
Торба Світлана Григорівна	Заступник директора з виховної роботи Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Актуальні питання організації освітнього процесу та формування професійної компетенції у випускника коледжу
2. Виховна робота як складова освітнього процесу в коледжі
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки здобувачів освіти
4. Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти

Конференція відбудеться **25-26 січня 2022р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 11.00 год.

Початок роботи 12.00 год.

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО, ДУХОВНОГО, МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У КОЛЕДЖІ	97
Л.І. Дев'ятьорова, викладач-методист, в/к.....	97
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ ЗАСОБАМИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.	99
Р.І.Спірженко, викладач в/к.	99
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (з власного досвіду).....	102
О.К. Коннікова, голова ЦК, викладач-методист, в/к.	102
РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА УЧБОВОЇ ГРУПИ, ЯК КЛЮЧОВОГО СУБ'ЄКТУ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ	104
М.М. Бурундукова, викладач-методист, в/к.....	104
ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОДИН З ЧИННИКІВ ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	107
(з досвіду роботи)	107
А.П. Селіванов, викладач в/к.	107
ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ).....	111
Н.Є.Замошнікова, викладач в/к.....	111
ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІОНАЛЬНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	115
Н.М. Комар, викладач в/к.....	115
ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ.....	119
ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ.....	119
Н.В.Краснієнко, зав.лабораторії аналітико-інформаційних технологій, викладач-методист, в/к.....	119
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	121
УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	121
А.О. Ряба, викладач ІІ к.....	121
ІІІ. СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	124
РОЛЬ І МІСЦЕ ПРАКТИКУМУ , ЯК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КОЛЕДЖІ.	124
Іг.В.Беркань, заст.директора з НВР, викладач в/к.	124
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ТА ВІДПОВІДНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИПУСКНИКА В ХОДІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УЧБОВИХ МАЙСТЕРНЯХ КОЛЕДЖУ	126
В.В. Бородулін, майстер виробничих майстерень ВСП «ОТФК ОНАХТ»	126
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ТА ВІДПОВІДНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКА В ХОДІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 051 «ЕКОНОМІКА»	131
О.В.Шимко, викладач в/к.....	131
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (ІЗ ДОСВІДУ РОБОТИ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ СПЕЦДИСЦИПЛІН ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ).....	133

6. «Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти» (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 6 вересня 2000 р. № 434.

7. Ящук І. П. Виховання – як вплив особистості на особистість // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 1/15. – С. 50–55.

ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОДИН З ЧИННИКІВ ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (з досвіду роботи)

А.П. Селіванов, викладач в/к.

Позааудиторна робота – термін, який ми все частіше бачимо на сторінках спеціалізованих педагогічних видань та застосовуємо у повсякденній роботі у навчальному закладі. Цьому типу роботи відводять все більше уваги, приділяють все більше часу і відводять особливе місце у формуванні особистості та фахових компетентностей молодих майбутніх професіоналів. Це обґрунтовується сучасними соціальними та психологічними дослідженнями та досвідом провідних зарубіжних вищих навчальних закладів, які давно і ефективно у явному вигляді та скісно використовують позааудиторну роботу у навчальному процесі.

Під позааудиторною роботою розуміють будь-яку діяльність, яка сприяє навчанню поза межами аудиторії і яка безпосередньо не пов'язана з навчальною програмою. Так, наприклад, виробничу практику не слід відносити до позааудиторної роботи, оскільки вона є складовою навчального процесу. В той же час, наукові товариства, гуртки, різні групи за інтересами, клуби, братства, подорожі можна вважати позааудиторною роботою, якщо ця діяльність не передбачена програмою курсу.

Позааудиторна діяльність – можливість не тільки для розвитку тих чи інших рис особистості, а й для самореалізації, яка особливо необхідна підліткам в умовах високого рівня навантаження в процесі навчання.

Загалом позааудиторну роботу можна поділити на професійно та соціально спрямовану. До першої категорії відносяться участь у наукових гуртках, студентському науковому товаристві, дослідницьких проектах, олімпіадах, конференціях, екскурсії на виробництво. Така діяльність носить фаховий характер, об'єднує студентів подібних спеціальностей, проходить під керівництвом або наглядом викладача-куратора та вимагає від студентів чималих зусиль, послідовності, цілеспрямованості та вмотивованості. Позааудиторна робота другої категорії носить більш загальний, виховний характер і може поєднувати студентів різних спеціальностей. До неї відносяться, наприклад, спортивні секції, театральні та танцювальні групи, екскурсії та походи, відвідування виставок та музеїв тощо.

Для багатьох позааудиторна робота може починатися просто як хобі, але згодом стати основою майбутньої кар'єри. У будь-якому випадку навички

командної роботи, вміння знаходити спільну мову із оточуючими, задатки лідера будуть корисними у будь-якій галузі. Також участь у позааудиторній роботі значно знижує ризик алко- та наркозалежності, вчить відповідальності, дає почуття самоповаги, що підтверджується як дослідженнями відомих вчених, так і власним досвідом автора.

У закордонній практиці більш популярною є позааудиторна робота другого типу (соціально спрямована). Часто студенти самі організовують гуртки або братства та керують ними. При цьому високий рівень вмотивованості забезпечується розумінням того, наскільки важлива така діяльність для вступу до університету та при влаштуванні на роботу. Волонтерській роботі, соціально-корисній та іншій діяльності відводиться почесне місце в резюме або анкеті абітурієнта. Деякі учні займаються позааудиторною діяльністю виключно заради можливості вступити до престижного ВНЗ. До того ж, участь у певних гуртках (зазвичай, спортивних секціях та колективах самодіяльності) додає популярності серед однолітків. У вітчизняній практиці, поки ще, культура вмотивованості студентів до участі у позааудиторній діяльності розвинена не достатньо і має питомий вигляд у окремо взятому ВНЗ і не має суттєвого впливу на подальшу долю випускника. Однак, якості, розвинені при участі у соціально спрямованій позааудиторній роботі, переоцінити неможливо.

Для більшості українських ВНЗ, як і для Одеського технічного фахового коледжу, вже стали традиційними такі заходи, як «Посвята у студенти», «День спеціальності», «День Відкритих Дверей», «Студентська весна», конкурси «Міс навчального закладу» та «Містер навчального закладу» (у нашому випадку «Казацькі ігри» та «Містер Холод»), збори-походи «Козацькими шляхами», «Ярмарок вакансій», «Урочистий випускний», фестивалі та огляди студентської творчості, спортивні змагання та багато інших.

Від закордонних університетів, у яких зв'язок із вихованцями є особливо міцним, до нас прийшла традиція влаштовувати «Зустрічі із Випускниками», яку широко застосовують, наприклад, для формування зв'язку поколінь та формування мережі професійних зв'язків.

Такі форми роботи покликані виховувати новий тип сучасної молодої людини, патріотично налаштованої, вихованої, цілеспрямованої і спроможної вільно обирати життєвий шлях, фізично активної і спортивно підготовленої. А займання театральним мистецтвом формує у студентах комунікативні, ораторські, соціальні навички.

Обираючи гурток, студентів слід думати не лише про вид діяльності, але і про свою роль у житті чи посаду, яку вони хотіли б посісти в майбутньому. Студенти мають об'єктивно оцінити свої сили, якості, які вони можуть запропонувати обраному товариству, кількість часу, яку зможуть приділяти роботі в ньому тощо.

В той же час, всупереч відомому висловлюванню, в позааудиторній роботі головне не участь, а перемога. Краще займати провідну позицію в одному-двох гуртках, ніж бути зареєстрованим у десяти, оскільки роботодавці, скоріш за все, будуть шукати людей із якостями лідера, відданих своїй справі, відповідальних і зібраних. Отже, студентам потрібно думати не лише про те, як проявити свої таланти, але і як здобути важливі “дорослі” якості. Багато студентів не мають вмінь ефективного планування свого часу, оскільки вони часто захоплюються

декількома видами роботи одночасно і менше уваги приділяють навчанню, що є неприпустимим. У деяких ВНЗ існують обмеження щодо вступу, якщо середній бал учасника нижче визначеного рівня. Але оскільки студентські колективи та гуртки є більш менш автономними, студентам, зазвичай, не можуть заборонити брати в них участь, навіть при низьких академічних оцінках. Керівники гуртків можуть лише застерегти їх від перенавантаження.

На думку провідних фахівців, певні обмеження можуть бути доцільними, особливо, у позааудиторній роботі першого типу – професійно спрямованій. Участь у ній має бути чимось на зразок бонусу чи визнання для найбільш успішних студентів. До того ж, найбільш активним учасникам можна зараховувати позааудиторну роботу як реалізацію частини навчального навантаження. Деякі закордонні ВНЗ розпочали нагороджувати студентів за позааудиторну роботу певною кількістю кредитів або балів.

З іншого боку, не всі студенти прагнуть розвивати свої здібності та діють лише в межах вимог навчальної програми. Учбова діяльність сприймається ними лише як обов'язкова, а не як цікава та особистісно-значуща. Як результат, вони втрачають шанс максимально розкрити свій творчий та науковий потенціал. У зв'язку з цим постає питання про створення умов, за яких виявлення та розвиток своїх можливостей стали би для студентів природньою потребою, що в цілому сприяло б їх особистісній самореалізації, а це можливо лише при необмеженій підтримці адміністрацій навчальних закладів, підтриманій відповідними нормативними актами рівня Міністерства освіти і науки.

Щоб сформувати позитивне ставлення студентів до позааудиторної роботи професійного спрямування, слід на кожному її етапі роз'яснювати цілі роботи, контролювати розуміння і сприйняття цих цілей студентами, поступово формувати у них вміння самостійно обирати мету і ставити перед собою завдання для її досягнення. Важливо постійно заохочувати і виділяти кращих студентів, формуючи у студентській групі дух змагання та здорового суперництва. З цією метою в Одеському технічному фаховому коледжі, наприклад, регулярно проводяться професійні конкурси «Кращий за фахом», у яких приймають участь студенти, що засвоюють одні чи споріднені освітні програми та володіють знаннями та вміннями з тієї самої галузі.

Високу ефективність показала наскрізна система організації позааудиторної роботи, яка розпочинається з виконання простих (загальних) завдань на молодших курсах, продовжується у вигляді все більш складних етапів професійно спрямованої діяльності, а на випускних курсах може перейти в роботу у студентських підприємствах, як школі працевлаштування. Така система була використана, свого часу, у Одеському технічному фаховому коледжі, в якому студенти спеціальності «Технологія харчових виробництв» реалізовували власну випічку через студентський буфет, а студенти спеціальності «Монтаж і обслуговування холодильно-компресорних машин і установок» приймали безпосередню участь у діагностуванні, обслуговуванні та ремонті холодильного та кліматичного обладнання у складі підприємства «Торгмонтаж» або кооперативу «Фреон» на території майстерень навчального закладу та на виїзді.

Позааудиторна робота може відрізнятися не тільки за спрямуванням, але й за рівнем самостійності студентів і відбуватися з чи без втручання викладача. Для підвищення ефективності позааудиторної роботи студенти можуть

отримувати індивідуальні завдання відповідно до своїх інтересів, своєї спрямованості, рівня знань та здібностей або, навпаки, працювати невеликими групами, підтримуючи та перевіряючи один одного.

У деяких студентських структурах можна створити своєрідне правління або ієрархічну структуру менеджменту. Наприклад, рада студентського самоврядування Одеського технічного фахового коледжу. Студенти можуть призначатись на посади відповідно до своєї академічної успішності, здібностей та рис характеру або обиратися голосуванням. За бажанням учасники можуть мінятися місцями (ролями) кожного семестру. Самостійно керуючи структурою або гуртком, студенти вчаться спілкуватися на професійному рівні, правильно розпоряджатися виробничим та приватним часом, набувають навичок управління. В них з'являється впевненість у власних силах, значно підвищується самооцінка.

Одними з найсерйозніших проблем, з якими стикаються організатори позааудиторної роботи, є недостатність ресурсів та фінансування. Деякі види позааудиторної роботи потребують приміщень визначеного типу (спортзали, театральні зали, арт-студії), фахового обладнання (комп'ютери, друкарське обладнання, музичні або слюсарні інструменти) чи транспорту (поїздки, екскурсії). Для проведення літніх таборів та зборів-походів потрібні не тільки кошти, але й неабиякі організаторські ресурси. Така діяльність має бути заздалегідь включена до бюджету навчального закладу і розглядатися як невід'ємна частина його діяльності.

Більшість досліджень показує, що учні, які беруть участь у позааудиторній роботі ВНЗ, мають кращу академічну успішність. Важко сказати, чи це позааудиторна робота допомагає розкрити їх потенціал, чи просто учасники цієї діяльності загалом є більш активними та здібними. Можливо, має місце і те, і інше. Але для менш здібних учнів позааудиторна діяльність також має велике значення. Якщо через посередню успішність у них занижена самооцінка, досягнення у спорті або театральному колективі можуть її значно покращити.

Підлітки, які беруть участь у соціальних та благодійних проектах, бачать результати своєї роботи, що допомагає їм відчутти свою корисність та важливість.

Таким чином, можна зробити висновок, що навички і досвід, набуті студентами завдяки позааудиторній роботі, приносять їм додаткові переваги перед конкурентами при працевлаштуванні. Така діяльність формує необхідні якості – вміння працювати у команді, обов'язковість, відповідальність, лідерські навички - саме те, що цінують роботодавці. Крім того, роботодавці радше оберуть претендента із досить широким колом інтересів, який відкритий новим можливостям і прагне особистісного росту.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Козліковська Н. Я. ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА ЯК СКЛADOVA ВИЩОЇ ОСВІТИ / Н. Я. Козліковська. // АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ. – 2019.

2. Антонюк М.С. Психологічні особливості формування у студентів умінь і навичок самостійної роботи // Сучасні педагогічні технології у вищій школі: Науково-метод. зб. – К., 1995. – С.111-113.
3. Біляєва Ю.В., Організація самостійної роботи студентів з іноземної мови студентів аграрних вузів // Науковий прогрес на межі тисячоліть: Науково-метод. зб. – Дніпропетровськ, 2007. – С.125-126
4. Онучак Л.В. Педагогічні умови організації самостійної позааудиторної роботи студентів економічних спеціальностей: Автореф. дис. канд. пед.наук. – К., 2002. – 18 с.

ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ)

Н.Є.Замошнікова, викладач в/к.

Позааудиторна робота з іноземної мови включає сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих організаційних форм, методів та видів позанавчальної діяльності, об'єднаних загальними цілями. Вона сприяє реалізації практичної, виховної та навчальної діяльності. Позааудиторна робота сприяє формуванню позитивних мотивів навчально-пізнавальної діяльності студентів, підвищенню рівня володіння мовою, більш широкому знайомству студентів з культурним та соціальним життям народів світу, стимулює самостійну роботу студентів над вивченням іноземних мов.

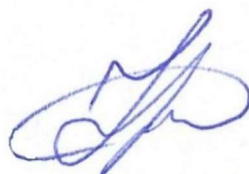
У плануванні позааудиторної роботи з іноземної мови часто стикаюся з проблемою, яким саме заходам і заняттям віддати перевагу: тим, що пропонують заучування студентами готового матеріалу, творчій імпровізації чи звіту про пророблену на попередньому етапі роботу. На мою думку, необхідне помірковане їх поєднання. У вивченні іноземної мови не уникнути заучування напам'ять, і далеко не все можна побудувати на творчій імпровізації. Отже, важливо потурбуватися про те, щоб будь-який запропонований викладачем вид діяльності був привабливим для студентів, не викликав перевтоми, не був одноманітним.

Одним із резервів інтенсифікації навчально-виховного процесу з іноземної мови, є створення єдиної системи позааудиторної роботи з дисципліни. Досвід свідчить про те, що вивчення будь-якої програмної теми можна продовжити в позааудиторній роботі. Позааудиторні заняття узагальнюють вивчений матеріал, доповнюють його, демонструють студентам результати опанування мовою та сприяють подальшому вдосконаленню вмінь і навичок.

Будучи тісно пов'язаною з роботою на занятті, позааудиторна робота має і свої особливості:

Перевірені та узгоджені
матеріали науково-методичної
конференції оргкомітетом

Директор ОТФК ОНТУ, голова

Л.В.Іванова

Заст.голови (координатор)

А.В.Коваленко